

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Képzési szint	BSc, MSc	Tagozat	nappali	Tanév/félév	2020-2021/2
----------------------	-----------------	----------------	----------------	--------------------	--------------------

Tantárgyleírás

A tantárgy címe	Vallásföldrajz
Tanszék	Földtudományi és Turizmus
Képzési program	01 Oktatás. 014. Középiskolai oktatás (Földrajz)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): választható Kreditérték: 4 Előadás: 20 Szeminárium/gyakorlat: 10 Laboratóriumi munka: - Önálló munka: 60
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Gönczy Sándor, PhD, docens, gonczy.sandor@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	nincs
A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörök	A "Vallásföldrajz" tudományág tanításának célja, hogy megismertesse a hallgatókat a világ vallásosságának jelenlegi állásával. A hallgatók tudásának tágítása a vallási jelenségekről, a világvallások (kereszténység, iszlám, buddhizmus, hinduizmus, hagyományos kínai vallás) és nemzeti vallások (judaizmus, taoizmus, sintó stb.) történetéről, azok tanulmányozásáról. A "Vallásföldrajz" tanulmányozásának fő feladatai a diákok általános spirituális és kulturális panorámájának kialakítása Európáról és a világról. Feltárni a keresztény hit értékeit és főbb dogmáit. Főbb témakörök: A vallás fogalma. Vallások kialakulása és fejlődése. A történelem előtti ember vallási hiedelmei. Mágia, fetisizmus, totemizmus, animizmus, halottkultusz, sámánizmus. Ókori vallások. A politeizmus, henoteizmus, monoteizmus. Az ókori Egyiptom vallási felfogása. A sumerok, a babiloniak és az asszírok vallása. A kánaániták és a föníciaiak vallása. Zarahusztrizmus, párszizmus, manicheizmus, gnoszticizmus. Az ókori Európa vallásai. A görögök, rómaiak, kelták, germánok, szlávok és magyarok vallása. Misztériumvallások. Prekolumbián indián és ősi afrikai vallások. Kelet-Ázsiai vallások. Kínai univerzizmus, konfucianizmus, taoizmus és sintoizmus. Hinduizmus, dzsainizmus, buddhizmus és a szikh vallás. A zsidó, a keresztény és a muszlim vallás. Európa

	vallásföldrajza. Ázsia vallásföldrajza. Afrika vallásföldrajza. Amerika, Ausztrália és Óceánia vallásföldrajza. Ukrajna és Kárpátalja vallásföldrajza.
A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei	A tantárgy egy féléves, 3 kreditet ér és beszámolóval zárul! A tárgy három modulra bomlik: 1. modul: A vallások kialakulása és fejlődése. Fontosabb vallási irányzatok a Földön (40 pont). 2. modul: A Világ vallásföldrajza (40 pont) 3. modul: Szeminárium (20 pont). Minden diáknak négy darab 10 perces kiselőadást kell készíteni és előadni különböző témakörökben. A témakörök a következők: Az akkád vallás legfontosabb alkotásai: a Gilgames-eposz és az Enúma elis. Ókori mezopotámiai kultúrák, vallások, Istenek. Az özönvíz emlékei a különböző kultúrákban. Teremtéstörténetek összehasonlító vizsgálata (Bibliai, mezopotámiai, Iszlám, egyiptomi, indiai, tibeti, Japán). Teremtéstörténetek összehasonlító vizsgálata (Kína, laoszi, Maja, Azték, afrikai, Germán, Görög, Finn, Magyar). Egy választott ország vagy ország csoport vallásföldrajzi elemzése a Joshua Project (https://joshuaproject.net/countries/UP) adatai alapján.
A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények	
A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok	Kötelező: Hunyadi László (1995): A Világ vallásföldrajza. Végeken kiadó, Budapest. p361. ISBN 963-848-600-7 Clarke, Peter (1994): A világ vallásai. Budapest, Panoráma Kiadó. Bellinger, Gerhardt J. (1993): Nagy valláskalauz. Budapest, Akadémiai Kiadó. Кислюк К.В. – Кучер О.М. (2006): Релігієзнавство. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, Кондор. 635с. Дністрянський М.С. (2008): Етнографія України. Львів: ЛНУ. 235 с. ISBN 978-966-613-581-3 Лешан В. Ю. (2005): Основи релігієзнавства. Підручник. Чернівці, Рута. 316 с. ISBN 966-568-795-6. Ajánlott: A Mormon könyve. Amstrong, Karen (1996): Isten története. A judaizmus, a kereszténység és az iszlám 4000 éve. Budapest, Európa Kiadó. Benjamin, Hoff (2008): Micimackó és a Tao. Tercuim Kiadó. p176. ISBN: 9789639633513 Bultmann, Rudolf (1998): Az Újszövetség teológiája. Budapest, Osiris Kiadó. C'un C'iu (Tavaszi és őszi), Diószegi Vilmos (1962): Sámánizmus. Budapest, Akadémiai Kiadó. Edda. Óészaki mitológiai és hősi énekek. Válogatta, szerkesztette, a nyersfordítást készítette, jegyzetekkel ellátta és

az utószót írta N. Balogh Anikó. Fordította Tandori Dezső
Fedinec Cs. - Vehes M. (szerk.) (2009): Kárpátalja 1919–
2009: történelem, politika, kultúra. Argumentum, MTA
Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete. Budapest, p.640.

Fernando Joannes (1990): A zsidó vallás (ford. Bánki
Veronika). Sorozat (A világ nagy vallásai., ISSN 0865-6770).
Budapest, Gondolat Kiadó.

Gál András - Frisnyák Sándor - Kókai Sándor szerk. (2016):
A Kárpát-medence történeti vallásföldrajza I.
Tanulmánygyűjtemény. Kiadta a Nyíregyházi Egyetem
Turizmus és Földrajztudományi Intézete és a szerencsi Bocskai
István Katolikus Gimnázium. Nyíregyháza-Szerencs. ISBN
978-615-5545-65-8. p.319

Glasenapp, Helmuth von (1975): Az öt világvallás.
Budapest. Gondolat Kiadó.

Ji King (Változások könyve)

Kiszely I. A Föld népei c. könyvsorozatának kötetei (Európa
népei, Ázsia népei, Afrika népei, Amerika népei, Ausztrália és
Óceánia népei)

Kocsis Károly (2010): Etnikai és vallásföldrajz. – In: Tóth J.
(főszerk.): Világföldrajz. Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 303-
322.

Korán.

Kovács Nemere (2002): Egyetemes vallástörténet.
<http://mek-oszk.uz.ua/14100/14173/14173.pdf>

Kozma Zsolt szerk. (2005): Teológiai idegen szavak,
kifejezések, szólások szótára. Kolozsvár.

Körösi Csoma Sándor (1962): Buddha élete és tanítása.
Bukarest, Kriterion Kiadó.

Li Ki (szertartások feljegyzései).

Molnár László Miklós (1983): A híres vadnyugat. Móra
Kiadó, Budapest. p.390. ISBN: 9631130967

Pew Research Center: The Global Religious Landscape
[http://www.pewforum.org/files/2014/01/global-religion-
full.pdf](http://www.pewforum.org/files/2014/01/global-religion-full.pdf)

Renfrew, Collin (1995): A civilizáció előtt. Budapest, Osiris
Kiadó.

Si King (Dalok könyve)
<https://terebess.hu/keletkultinfo/siking1.html>

Su King (Írások könyve) <http://real-j.mtak.hu/2674/>

Szent Biblia.

Tao Te King.

Tatai Z. (1995): Gondolatok a vallásföldrajz kutatásához. –
Regionális Tudományi Tanulmányok 2. – ELTE Regionális
Földrajzi Tanszék, Budapest, pp. 29-33.

Thor Heyerdhal (1960): Aku-Aku. A Húsvét-sziget titka.
Világjárók 20. Gondolat Kiadó, Budapest.

Tibeti halottas könyv
[https://terebess.hu/keletkultinfo/lexikon/Tibeti-
halottaskonyv.pdf](https://terebess.hu/keletkultinfo/lexikon/Tibeti-halottaskonyv.pdf)

Tripitaka.

Védák.

Zubánics László (2014): A Világ vallásainak története.

	Ungvár. p90. Вегеш М. - Фединець Ч. (під ред.) (2009): Закарпаття 1919–2009 років: історія, політика, культура. Україномовний варіант українсько-угорського видання. Ужгород: Видавництво «Ліра», 720 с. Filmek: Éli könyve / Книга Ілая; A misszió / Місія; Napfivér, Holdnővér / Брат Сонце, сестра Луна; A Passió / Страсті Христові; Quo Vadis; Ben Hur / Бен-Гур; Péter, a kőszikla / Święty Piotr; Agora / Агора; Az utolsó pogány király; Hét év Tibetben / Сім років у Тибеті; Az utolsó szamuráj / Останній самурай; Mennyei királyság / Царство небесне; Az ördög ügyvédje / Адвокат диявола; Aporcalypto / Апокаліпто; A fegyvertelen katona / З міркувань совісті; October baby / Każde życie jest cudem; Mohamed, Isten küldöttje; Submission (Theo van Gogh) / Покірність (Тео ван Гог); Papírsárkányok / Ловець повітряних зміїв; A kis Buddha / Маленький Будда; Mackótestvér / Братик ведмедик; Magyar népmesék: Az égig érő paszuly; Magyar népmesék: Az égig érő fa; Kérem a következőt: Minden jó, ha rossz a vége;
--	---